

Tankefuld

Svendborg Sund er et 10 km langt bugtet farvand mellem Fyn og Tåsinge. Sundet er 6-10 m dybt og 370 m bredt på det smalleste sted og har en kraftig strøm. Lidt vest for Svendborg By ligger det lille sted Tankefuld, der var hjemsted for Tankefuld Lodseri fra 1890 til 1905. Postkortet ovenfor viser udsigten fra Svendborg Sund til lodshuset med den store veranda.

Postkortet nedenfor viser udsigten til lodsbroen og Svendborg Sund. Lodshuset kan kun opleves på postkortet ovenfor, for det er revet ned. Huset er opført af skibsreder Louis Carlsen og sønnen, lods Carl Carlsen, anvendte det som lodshus, men flyttede efter kort tid til et hus på Rantzausmindevej, hvorfra han videreførte lodstjenesten. Om lodseriets arkivalier findes, vides ikke. For mange små lodserier afleverede ikke altid arkivalierne ved ophør eller fusion med et andet lodseri. Men efter fraflytningen fik lodshuset en ny anvendelse. Fotos: Svendborg Byhistoriske Arkiv

På fotoet ovenfor kan man af træet se, at stedet ligger på samme sted som vist på forrige side. Foto: Egense-Rantzausminde Lokalhistoriske Arkiv.

Lodshuset med den pittoreske veranda lå i udkanten af skoven Tankefuld. Og lodshuset fik et nyt liv. Først som traktørsted, der blev drevet af Carl Carlsens kone, og senere af andre som restaurant. En forpagter fra 1962 til 1974 blev kendt som Jytte Tankefuld. Stranden blev en velbesøgt badestrand og et populært sommerudflugtssted.

Da restauranten lukkede i 1980, forfaldt den fordums herlighed og idyl. Så restauranten blev revet ned i 1982 af den senere ejer, lods Jens Otto Carlsen, der boede i Assens på dette tidspunkt. For lodshuset var stadig i familie- og lodseje. I stedet blev opført en villa til et led i familien.

Ordet tankefuld betyder et under, overjordisk eller guddommeligt. I forne tiders sprogbrug indgik tankefuld i lighed med fordybet og længselsfuld. Skoven fik sit navn af baron Povl Abraham Lehn (1732-1804), der ejede den smukke herregård Hvidkilde og den underfulde bøgeskov.

Tankefuld nævnes første gang på et matrikelkort i området i 1785. Og det hænger fint sammen med baron Povl Abraham Lehns liv og virke, da baronen både blev kendt for sin skønhedssans og mange initiativer, "... der også omfattede baroniet Guldborgland på Lolland. Ingen proprietær på Lolland eller på Fyn har hr. Kammerherrens herligheder, og hvo misunder en så velfortjent herre samme" er et fint prædikat, en samtidig topograf hæftede på baronen.

Ved en fredningskendelse i 1942 af nogle af skovens bøgetræer blev lagt vægt på, "at en fredning af disse træer ville blive af betydning for stedets landskabelige skønhed".

At træerne tidligere blev anvendt som landkending i Svendborg Sund indgik måske også i begrundelsen for fredningen.

Egense-Rantzausminde Lokalhistoriske Arkiv nævner i artiklen "Forårsvandring 20. maj 1919" bl.a. følgende omkring lodseriet:

Den første lods, vi har kunnet finde her i området, var i 1906, og han hed Marcussen og boede i Skovbostrand.

I 1911 boede lodserne stadig i Skovbostrand, men nu var det Johan Carlsen. I 1911 var der en annonce i Svendborg Avis, hvor lods Carlsen averterer sit hus i Skovbostrand til salg.

I 1916 er der en anden Carlsen, der er blevet lods, nemlig Carl Carlsen. Han boede også i Skovbostrand og var flyttet til sognet året før fra Bregninge Sogn på Tåsinge.

I 1921 står der i folkefortællingen, at lods Carl Carlsen er ansat af STATEN. Indtil en gang mellem 1925 og 1930 boede lods Carl Carlsen i Tankefuld. (Anmærkningen om staten skyldes antagelig, at det var usædvanligt i de små sogne på landet, og dermed i de lokale folketællinger, at en person kunne være ansat i staten. I dette tilfælde lodsvæsenet.)

Indtil imellem 1925 og 1930 boede Carl Carlsen i Tankefuld. På Tankefuldvej 2 har der også boet en lods Valde Jensen, men han flyttede senere til Svendborg.

I 1948 byggede Lodsdirektoratet lodshuset Tankefuldvej 4, og direktoratet byggede også lodsbroen og på grunden i skovkanten ved siden af, var der bygget 2 skure, som blev brugt til lodsens grej. Lodsens hed da Kierby Jensen.

Oplysningerne på denne side er venligst oplyst af Jytte Munch, Tåsinge Lokalhistoriske Arkiv, der er frivillig medarbejder i Tåsinge Lokalhistoriske Arkiv, da der er to lodsfamilier i hendes slægt i Troense, der omfatter Marcussenlodser og Andersenlodser, og begge slægter har været lodser i Tankefuld. Den første lods i 1906, Marcussen, var i hendes slægt ligesom lods Carl Andersen, der både har været lods i Troense og Tankefuld og senere blev lodsformand i Svendborg, men Jytte Munch har ikke kunnet finde noget om Carl Andersens virke som lods i lodseriet Tankefuld.

Skrevet af Danmarks Lodsmuseumsforening

Her ses stranden ved Tankefuld i august 1904.

Foto: Egense- Rantzausminde Lokalarkiv